

International sammenligning af sammensatte marginalskatte: Danmark indtager en 3. plads med 72 pct.

Dette notat indeholder en sammenligning af den sammensatte marginalskat i OECD-landene i 2007. Den sammensatte marginalskat består af skatten på løn samt afgifter på varer og tjenester. Det fremgår, at Danmark med 72 pct. har den 3. højeste marginalskat for personer med relativt høje indkomster. Personer med gennemsnitlige indkomster og lave indkomster har sammensatte marginalskatte på 61,7 pct. (7. højeste) hhv. 56,9 pct. (11. højeste). Den høje sammensatte marginalskat og det høje skattetryk modarbejder de udfordringer, Danmark står over for. Skattesystemet gør det fx mindre attraktivt at arbejde ekstra. Dette illustreres ved, at Danmark har den 8. korteste arbejdstid pr. beskæftiget i OECD. Derudover gør de høje skatter det sværere at tiltrække dygtige udlændinge.

Det er velkendt, at Danmark har verdens højeste skattetryk samt en meget hård beskatning af en ekstra arbejdsindsats for personer på topskatteniveau. I Danmark udgør den øverste marginalskat 63 pct. i indkomstskattesystemet og den betales af omkring 4 ud af 10 fuldtidsbeskæftigede.

Men ud over indkomstbeskatningen belastes lønmodtagerne også af afgifter på de danske varer. Og denne afgiftsbetaling forvrider i princippet arbejdsudbuddet på samme måde som indkomstskatter. Indkomstskatten reducerer den disponible indkomst (løn minus indkomstskat), mens afgifterne reducerer det antal varer, der kan købes for den disponible indkomst. Hvis fx moms sættes op, kan der købes færre varer og tjenester for en ekstra timeløn. Det vil trække i retning af et lavere arbejdsudbud.

Det er bl.a. forbrugsskattetrykket, der er særligt højt i Danmark, dvs. de indirekte skatters andel af forbruget, jf. tabel 1. Her indtager Danmark en førsteplads med et forbrugsskattetryk på 24,5 pct. eller godt 1 pct. point højere end Island, der ligger nr. 2. Det høje danske forbrugsskattetryk hænger i høj grad sammen med den høje momssats på 25 pct., men også fx bilafgiften på 180 pct. bidrager til det.

Tabel 1. Indirekte skatters andel af forbruget, OECD-lande, 2006

1 Danmark	24,5%
2 Island	23,3%
3 Irland	21,4%
4 Norge	21,0%
5 Finland	20,5%
6 Ungarn	20,0%
7 Luxembourg	19,3%
8 Sverige	19,2%
9 Portugal	18,2%
10 New Zealand	17,7%
11 Polen	17,3%
12 Holland	17,1%
13 Belgien	15,3%
14 Tjekkiet	14,9%
15 Grækenland	14,7%
16 Slovakiet	14,6%
17 Italien	14,5%
18 Frankrig	14,2%
19 UK	13,9%
20 Spanien	13,7%
21 Sydkorea	13,5%
22 Tyskland	12,8%
23 Østrig	12,6%
24 Canada	11,2%
25 Japan	6,7%
26 USA	5,7%
27 Schweiz	4,5%
Gns.	15,6%

Kilde: OECD Revenue Statistics 1965-2007 og OECD Economic Outlook Data No. 83.

Australien, Mexico og Tyrkiet er ikke med i opgørelsen pga. datamangler.

Anm.: Gns. angiver det uvægtede gennemsnit.

Danmark har med 72,0 pct. den 3. højeste sammensatte marginalskat

I tabel 2 er angivet de sammensatte marginalskatte for lav-, mellem-, og højindkomster i 27 OECD-lande. De sammensatte marginalskatte er beregnet ud fra tal fra OECDs Taxing Wages samt OECDs Revenue Statistics og OECD Economic Outlook Database (se appendiks for detaljer vedrørende beregninger). Det fremgår, at Danmark i 2007 har den 3. højeste sammensatte marginalskat på højindkomstniveau svarende til 72,0 pct¹.

I forhold til Danmark har lande som USA og UK øvre sammensatte marginalskatte på hhv. 46,5 og 55,0 pct., dvs. mærkbart under det danske niveau.

For personer med mellemindkomster udgør den sammensatte marginalskat 61,7 pct., hvilket er den 7. højeste i OECD. I 2009 reduceres den sammensatte marginalskat til 57,3 pct., fordi grænsen for mellemskat forøges med 65.000 kr. og dermed skal en person med en mellemindkomst ikke længere betale mellemskat.

For personer med lave indkomster udgør den sammensatte marginalskat 56,9 pct. i 2007, hvilket er den 11. højeste i OECD. I 2009 reduceres den sammensatte marginalskat til 56,2 pct., fordi bundskatten lettes fra 5,48 til 5,04 pct., ligesom beskæftigelsesfradraget øges fra 2,5 pct. i 2007 til 4,25 pct. i 2009.

---

¹ Beregningerne baserer sig på tal for marginalskat fra 2007, mens afgifter baseres på 2006-tal. 2006 er det seneste år med afgiftstal for OECD-landene

Tabel 2. Den sammensatte marginalskat på arbejdsindkomst, OECD-lande, 2007

Lavtlønnede		Gns. industriarbejder		Højtlønnede	
1 Belgien	75,6%	1 Ungarn	71,8%	1 Belgien	74,1%
2 Frankrig	71,1%	2 Belgien	71,5%	2 Sverige	73,5%
3 Tyskland	65,2%	3 Sverige	70,5%	3 Danmark 2007	72,0%
4 Ungarn	64,1%	4 Østrig	65,1%	Danmark 2008	72,0%
5 Finland	63,7%	5 Finland	64,3%	Danmark 2009	71,9%
6 Østrig	62,7%	6 Luxembourg	63,2%	4 Ungarn	71,8%
7 Holland	62,5%	Danmark 2008	61,8%	5 Finland	67,0%
8 Grækenland	60,3%	7 Danmark 2007	61,7%	6 Italien	66,8%
9 Italien	60,2%	8 Tyskland	61,4%	7 Grækenland	65,9%
10 Sverige	58,3%	9 Norge	61,4%	8 Frankrig	65,3%
11 Danmark 2007	56,9%	10 Italien	60,3%	9 Portugal	63,6%
12 Portugal	56,7%	11 Grækenland	60,3%	10 Norge	63,5%
Danmark 2008	56,6%	12 Holland	58,7%	11 Luxembourg	63,2%
Danmark 2009	56,2%	13 Tjekkiet	58,6%	12 Tjekkiet	62,5%
13 Tjekkiet	55,3%	14 Frankrig	58,2%	13 Holland	60,2%
14 Norge	55,1%	Danmark 2009	57,3%	14 Irland	59,9%
15 Polen	54,7%	15 Portugal	56,7%	15 UK	55,0%
16 Luxembourg	54,3%	16 Spanien	55,3%	16 Polen	54,7%
17 Spanien	52,8%	17 Polen	54,7%	17 Island	52,2%
18 Slovakiet	52,5%	18 Slovakiet	52,5%	18 Tyskland	51,5%
19 Island	52,2%	19 Island	52,2%	19 Slovakiet	51,1%
20 UK	48,9%	20 UK	48,9%	20 New Zealand	49,8%
21 Irland	46,0%	21 Irland	47,5%	21 Østrig	49,2%
22 Canada	41,7%	22 Canada	47,4%	22 USA	46,5%
23 USA	37,7%	23 USA	46,5%	23 Schweiz	45,4%
24 Schweiz	36,9%	24 New Zealand	44,8%	24 Canada	43,2%
25 New Zealand	34,9%	25 Sydkorea	39,5%	25 Japan	38,4%
26 Japan	34,5%	26 Schweiz	38,9%	26 Spanien	37,8%
27 Sydkorea	30,8%	27 Japan	38,5%	27 Sydkorea	34,2%
Gns.	53,5%	Gns.	55,9%	Gns.	57,0%

Kilde: OECD, Taxing Wages 2006-2007, OECD Revenue Statistics 1965-2007 og OECD Economic Outlook Data (no. 83), samt Skatteministeriet (Danmark 2008 og 2009).

Australien, Mexico og Tyrkiet er ikke med i opgørelsen pga. datamangler.

Anm.: Gns. angiver det uvægtede gennemsnit for de 27 OECD-lande i opgørelsen i 2007. Den sammensatte marginalskat består af den direkte skat på arbejdsindkomst samt indirekte skatter i form af moms og afgifter. Data for indirekte skatter er fra 2006. Direkte skat på arbejdsindkomst inkluderer både indkomstskat samt sociale bidrag fra lønmodtager og arbejdsgiver. "Lavtlønnede" angiver her en løn på 67 pct. af en gennemsnitlig industriarbejder. For "højtlønnede" er det 167 pct. heraf. I Danmark tjener en gns. industriarbejder ca. 344.000 kr., en lavtlønnet ca. 230.000 kr., mens en højtlønnet tjener ca. 573.000 kr. I beregningen er det antaget, at forbrugsskattetrykket er uændret på 24,5 pct.

Høj marginalskat har negativ effekt på arbejdsudbud

Den meget høje sammensatte marginalskat på arbejde er problematisk af mange grunde. For det første reduceres arbejdsudbuddet af den høje marginalskat. En lang række empiriske studier finder, at en stigende marginalskat reducerer arbejdsudbuddet, se fx *Fordeling og Incitament* (2002), Finansministeriet. Dette stemmer overens med antallet af præsterede arbejdstimer pr. beskæftiget, der for Danmarks vedkommende ligger lavt i OECD-sammenligninger². Arbejdstiden pr. beskæftiget er den 8. laveste i OECD svarende til ca. 140 timer mindre end OECD-gennemsnittet.

² Se OECD Employment Outlook 2008

Den høje marginalskat og stærke progression i det danske skattesystem reducerer endvidere den økonomiske gevinst ved at uddanne og dygtiggøre sig, jf. CEPOS-notat "[Skat, human kapital og uddannelse](#)" (december 2006). En række empiriske undersøgelser har fundet, at der er positiv sammenhæng mellem den økonomiske gevinst ved at uddanne sig og antallet af unge, der begynder studier på universitetet.

Høj beskatning et problem i forhold til at tiltrække højtuddannede udlændinge

Den høje sammensatte marginalskat (sammen med det forhold at Danmark har verdens højeste skattetryk) gør det sværere at tiltrække dygtige og produktive udlændinge til det danske arbejdsmarked. Jf., at Økonomiministeriet (2003)³ finder, at høje skatter er den største barriere for virksomheder i forhold til at kunne rekruttere udlændinge.

Forskerordningen ikke den optimale løsning

Den danske forskerordning med 25 pct. i bruttoskat (og hertil arbejdsmarkedsbidrag) i 3 år eller 33 pct. i 5 år for udenlandske specialister er ikke en optimal løsning på denne udfordring. Bl.a. kan en udenlandsk specialist kun have den lave skat i 3 eller 5 år. Dette er en for kort tidshorisont for mange. Hvis en ansættelse viser sig at være en succes, og der derfor skulle være basis for at blive i jobbet i mere end 3/5 år, er det et problem, at skattetrykket øges markant efter 3/5 år. Herudover er det en forudsætning for at få den lave skat, at årslønnen udgør mere end 740.400 kr. plus arbejdsmarkedsbidrag og ATP i 2008 (forskere undtaget).⁴

Det høje skattetryk er et problem i forhold til at fastholde dygtige danskere

Det høje skatteniveau modarbejder også målsætningen om at kunne fastholde dygtige danskere. Pointen er, at spændende job til høje lønninger og trangen til at opleve udlandet kan få dygtige danskere til at forlade Danmark. Hvis skatten tilmed er markant lavere i udlandet kan det være yderligere en begrundelse for at udnytte sine evner i andre lande. Fagforbundet DJØF har i august 2007 udarbejdet en undersøgelse, der bl.a. belyser, hvorfor DJØFere vælger at tage til udlandet. Blandt DJØFere med en international karriere angiver halvdelen, at lavere beskatning i udlandet har haft betydning for deres valg.

Tabel 3. Hvad motiverer dig til en international karriere?

I hvilken grad motiverer eller motiverede følgende dig til en international karriere? - Lavere beskatning end i Danmark		Slet ikke eller i mindre grad	I nogen, høj eller meget høj grad
Uddannelse	Jurister	45%	55%
	Økonomer	42%	58%
	Samfunds- og forv.uddannede	61%	39%
	Øvrige udd.	30%	70%
	Alle	49%	51%

Kilde: DJØF

³ Økonomi- og Erhvervsministeriet (2003): "Vækst med vilje".

⁴ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatter_og Afgifter/671.html

Afskaffelse af mellem- og topskat vil øge antallet af højtuddannede med 30.000 personer som følge af migration

Sten Nielsen (2007)⁵ har gennemført en undersøgelse, hvor sammenhængen mellem skattebyrde og migration undersøges. Han finder, at der er signifikant negativ sammenhæng. Dvs. at høje skatter medfører, at der er færre højtuddannede udlændinge, der kommer til landet. Og at flere højtuddannede danskere vil forlade landet. Det findes specifikt, at hvis mellem- og topskat fjernes, vil det indebære 30.000 flere personer i Danmark som følge af migration. Heraf en overvægt af højtuddannede.

---

⁵ Steen Nielsen, 2007: *Høj skat fører til fravalg af Danmark*, i DI Indsigt nummer 11, august 2007.

Appendiks. Beregning af den sammensatte marginalskat for OECD-lande.

Den sammensatte marginalskat beregnes vha. følgende formel:

$\tau_s = \tau_l + (1 - \tau_l) * \tau_c$ hvor τ_s er den sammensatte marginalskat, τ_l er den direkte skat på lønindkomst, mens τ_c er de indirekte skatters andel af forbruget.

Beregningen af den sammensatte marginalskat kan illustreres med følgende eksempel: Tjenes der 100 kr. ekstra, skal en højt lønnet dansker betale 63 % i marginalskat på lønindkomst. Af de resterende 37 kroner skal der betales moms og afgifter af de varer og tjenesteydelser, man køber. Det relevante tal for moms og afgifter er moms og afgifters andel af forbrugsudgifterne. Da moms og afgifters andel af forbruget i Danmark udgør 24,5 % kan den øverste sammensatte marginalskat i Danmark beregnes som:

$63\% + (1 - 0,63) * 24,5\% = 72,1\%$ (medtages flere decimaler fås de 72,0% der fremgår af tabel 2).

For at finde den sammensatte marginalskat, skal man altså medregne både direkte skatter, dvs. indkomstskat, samt indirekte skatter, dvs. moms og afgifter på forbrug. De direkte skatter opgøres af OECD i publikationen Taxing Wages 2006-2007.

De indirekte skatters andel af forbruget er opgjort således: I tælleren haves forbrugsskatter (både på privatforbrug samt offentligt varekøb) fratrukket subsidier, fordi de virker som en negativ forbrugsskat. I nævneren haves både privatforbrug samt offentligt varekøb. Kilden til forbrugsskatter er Revenue Statistics 1965-2007, OECD, mens kilden til de resterende tal er Economic Outlook Data (No. 83), OECD. Da tallene for de indirekte skatters andel af forbruget er beregnet på basis af tal for 2006, er der ikke taget højde for Tysklands forhøjelse af momsen fra 16% til 19% pr. 1. januar 2007.

Ovenstående beregninger antager, at man bruger sin indkomst på forbrug i det land, hvor man tjener sin indkomst. Hvis man rejser meget og lægger sit forbrug i andre lande med lavere forbrugsskatter, trækkes den sammensatte marginalskat ned. Hvis man udskyder sit forbrug til en periode, hvor forbrugsskattetrykket er ændret, vil det også ændre den sammensatte marginalskat.

Desuden er der tale om en gennemsnitsbetragtning, dvs. det antages, at det marginale forbrug ikke afviger fra det gennemsnitlige forbrug. Den faktiske sammensatte marginalskat afhænger af, hvad man bruger sin marginale indkomst på. Bruger man den på fx biler, som er meget afgiftstunge, vil den sammensatte marginalskat være højere og bruger man sin marginale indkomst på fx aviser, der er fritaget for moms, vil den sammensatte marginalskat være lavere. Det er desuden antaget, at de indirekte skatters andel af forbruget i 2007 ikke afviger væsentligt fra 2006-tallene.

For 2008 beregnes de sammensatte marginalskatte for Danmark ud fra tal for marginalskatteprocenterne for personlig indkomst for 2008 fra skatteministeriets hjemmeside⁶ samt ved fortsat at antage, at forbrugsskattetrykket er konstant som i 2006.

Eksempelvis beregnes den sammensatte marginalskat for en gennemsnitlig industriarbejder i 2008 i Danmark som:

$49,4\% + (1 - 0,494) * 24,5\% = 61,8\%$

⁶ http://www.skm.dk/tal_statistik/tidsserieoversigter/4639.html

De sammensatte marginalsatter for Danmark i 2009 beregnes med udgangspunkt i den skattereform, der blev vedtaget af regeringen og Dansk Folkeparti i september 2007, og som indebar en forhøjelse af mellemskattegrænsen til topskattegrænsen, samt et hævet beskæftigelsesfradrag, der i 2009 udgør 4,25 pct. Herved fjernes mellemskattetrinet på skattetrappen. Desuden falder bundskatten i 2009 med 0,44 pct. point som kompensation for kommunale skatteforhøjelser, for at overholde skattestoppet, og marginalskatteprocenten på bundskatteniveau i 2009 beregnes derfor som:

$$\text{Bundskatteniveau: } 8 + (1-0,08) * (24,8 + 8,0 + 0,7 + 5,04) - 4,25 * (0,335) = 42,0$$

Her er de 8 pct. arbejdsmarkedsbidraget, de 24,8 er kommuneskat, 8,0 er sundhedsbidrag, 0,7 kirkeskat, 5,04 bundskat, 4,25 beskæftigelsesfradraget og de 0,335 er skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag.

Ved fortsat at antage at forbrugsskattetrykket er konstant, kan den sammensatte marginalskat for denne indkomstgruppe beregnes som:

$$42,0\% + (1-0,420) * 24,5\% = 56,2 \%$$

Som følge af forhøjelsen af mellemskattegrænsen falder den sammensatte marginalskat for en gennemsnitlig industriarbejder i 2009. Indkomsten for en gennemsnitlig industriarbejder ligger imidlertid over indkomstgrænsen for beskæftigelsesfradraget, og marginalskatteprocenten for denne indkomstgruppe beregnes derfor som:

$$8 + (1-0,08) * (24,8 + 8,0 + 0,7 + 5,04) = 43,5$$

Hvilket giver en sammensat marginalskat på 57,3 %.

Tilsvarende beregnes den sammensatte marginalskat for en højtlønnede i 2009, da sænkningen af bundskattesatsen i 2009 gør, at det skrå skatteloft ikke længere rammes i en gennemsnitskommune.